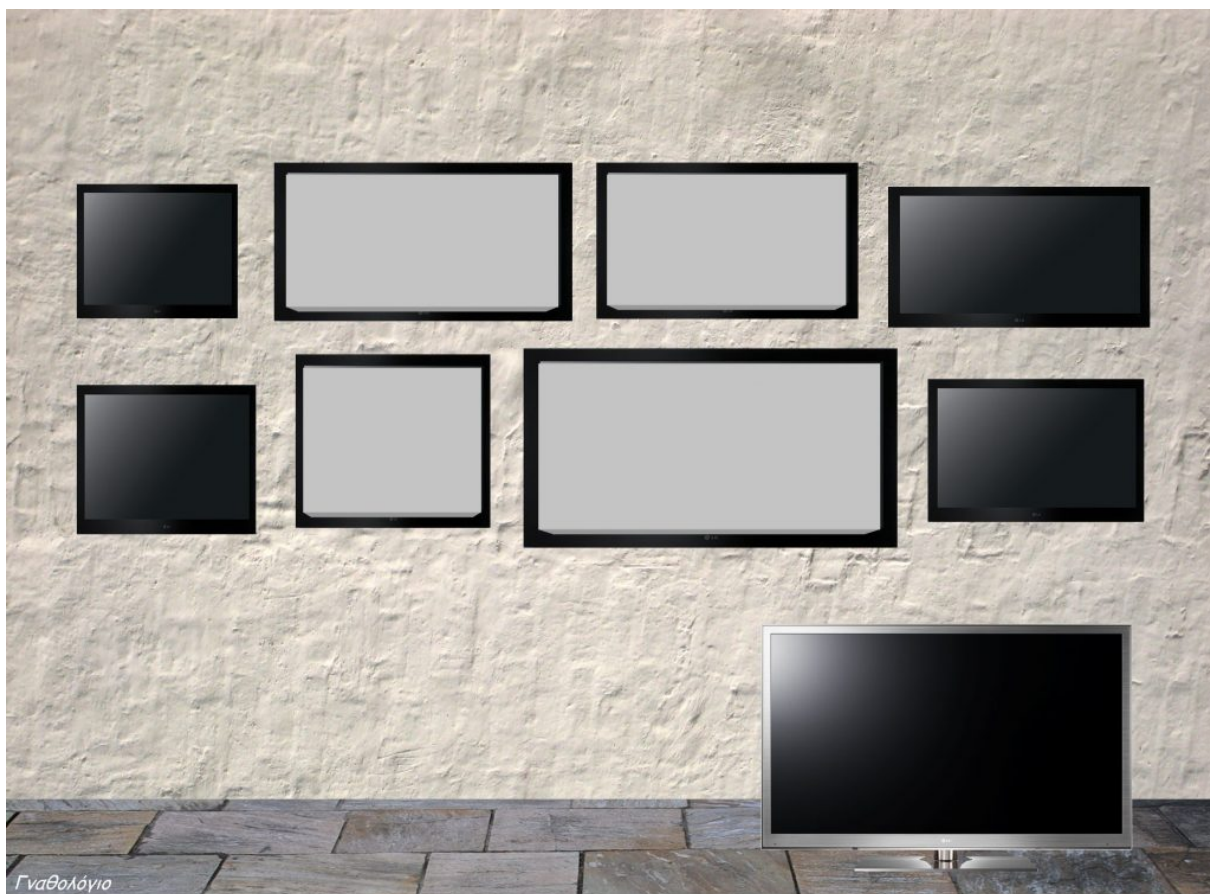

Τηλεοπτικές άδειες: Μεταρρύθμιση ή ανάπτυξη της διαπλοκής;

Του [Δημήτρη Τρικεριώτη](#)

Η παλιά διαπλοκή αξιοποιούσε τις προσωρινές τηλεοπτικές άδειες χωρίς να πληρώνει τίποτε - κάποιες φορές με εγγύηση ακόμη και τον «αέρα», όπως απάντησε ο κ.Ψυχάρης στην εξεταστική επιτροπή της Βουλής. Ωστόσο υπάρχουν πολλά ερωτηματικά αν η διαδικασία αδειοδότησης που επέλεξε η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ οδηγεί στο τέλος αυτής της εποχής.

Το ζήτημα του περιορισμένου αριθμού αδειών που δεν στηρίζεται τεχνολογικά και αφήνει υπόνοιες για πολιτικές σκοπιμότητες, ενέχοντας και τον κίνδυνο δημιουργίας «καρτέλ» στην ελεύθερη τηλεοπτική μετάδοση, το ζήτημα της δυνατότητας να παίρνουν άδειες εργολάβοι του δημοσίου με πρόσχημα την

ευρωπαϊκή νομοθεσία, παρότι αυτό αποτέλεσε θεμελιακό γνώρισμα της παλιάς διαπλοκής, όπως και το ζήτημα της προτεραιότητας των οικονομικών κριτηρίων, καθένα χωριστά και όλα μαζί, δεν σηματοδοτούν το πέρασμα στον πολιτικό και τεχνολογικό εκσυγχρονισμό, ούτε σε ένα διαφανές και εύρυθμο νέο τηλεοπτικό τοπίο.

Σε μια δημοκρατία, ρόλος των ΜΜΕ, μεταξύ άλλων, είναι να ενημερώνουν την κοινωνία και να ελέγχουν την εκάστοτε πολιτική και οικονομική εξουσία. Το κράτος έχει υποχρέωση να θέτει και να εφαρμόζει τους νόμους και τους κανόνες για την λειτουργία των ΜΜΕ και να εγγυάται μέσω ανεξαρτήτων αρχών την ποιότητα, αλλά όχι και την «προσφορά», δηλαδή την ποσότητα της ελεύθερης πληροφορίας και ενημέρωσης και μάλιστα μόνο με οικονομικά κριτήρια.

Ο μικρός επιτρεπτός αριθμός συχνότητων με βάση το σκεπτικό της «πρόληψης» βιωσιμότητας στερείται λογικής και γνώσης της αγοράς, αφού ο ελεύθερος ανταγωνισμός μπορεί κάλλιστα να ρυθμίζει την βιωσιμότητα ενός ΜΜΕ, εφόσον βέβαια τηρούνται οι νόμοι, έτσι ώστε να «προλαμβάνεται» η διαφθορά του, μέσα από παράτυπες χρηματοδοτήσεις και διαπλοκή με την πολιτική εξουσία.

Ο κ. Κρέτσος τον Απρίλιο [είχε δηλώσει](#) ότι οι συχνότητες είναι δημόσιο αγαθό και μπορούν να μπουν σε μια δημοπρασία, όπως έγινε και με την Cosco στο λιμάνι του Πειραιά. Πέρα από τη διαφαινόμενη σύγχυση του κ. Κρέτσου σχετικά με τις διαφορές και τις ιδιομορφίες ενός εκάστου των δημοσίων αγαθών, ας συμφωνήσουμε ότι τουλάχιστον δεν θα μπορούσαμε να δημοπρατήσουμε και τις αμυντικές δομές της χώρας και να τις εκχωρήσουμε σε όποιον απλά έδινε τα περισσότερα.

Από κεί και πέρα, στη συζήτηση των συχνότητων και γενικότερα της τηλεοπτικής πληροφορίας ως «ιδιαιτέρου δημοσίου αγαθού», θα μπορούσαμε να δεχτούμε ότι πράγματι, όπως και ο κ.Κρέτσος άφησε να εννοηθεί, με τις τηλεοπτικές συχνότητες, συμβαίνει ό,τι ακριβώς εφαρμόζεται στην χώρα στο πλαίσιο του τρίτου μνημονίου.

Προφανώς, οι ελεύθερες πανελλαδικές τηλεοπτικές συχνότητες, δεν είχαν κάποια ιδιαίτερη αξία για να θεωρηθούν αξιοποιήσιμη δημόσια περιουσία και να συμπεριληφθούν στο Υπερταμείο – που όπως αποκάλυψε ο κ. Μοσκοβισί ήταν πρόταση Τσίπρα για την απεμπλοκή από την κρίση του Ιουλίου του 2015. Ωστόσο η

«αξιοποίησή» τους φαίνεται πως ακολουθεί παράλληλη πορεία με τα άλλα δημόσια περιουσιακά στοιχεία, που εκχωρούνται ή πρόκειται να εκχωρηθούν.

Το τρίτο μνημόνιο προέβλεπε την απόκτηση αυτών των συχνοτήτων μέσω «δημόσιου διεθνούς διαγωνισμού» και την σχετική «καταβολή τελών» που αφορούν την χρήση τους - ό,τι δηλαδή γίνεται σήμερα. Από αυτή την άποψη ο χαρακτηρισμός «μεταρρύθμιση» στη δημοπρασία των τηλεοπτικών αδειών δεν είναι άστοχος, αλλά ούτε είναι τυχαίος ο τίτλος «Ξεπούλημα της ιδιωτικής τηλεόρασης» [σε σχετικό άρθρο](#) της αυστριακής Wiener Zeitung.

Επιπλέον, η αξιοποίηση των συχνοτήτων συμπίπτει με την ιδιομορφία, ότι μετά από 27 χρόνια προσωρινής αδειοδότησης, η χρήση τους νομιμοποιείται σε μόνιμη οικονομική βάση και μέσα σε ένα προσδοκώμενο πολυετές πλαίσιο εύρυθμης λειτουργίας. Αυτή είναι και η μόνη θετική πλευρά του εγχειρήματος, που όμως πέρα από το εισπρακτικό αποτέλεσμα, δεν πείθει για την πολιτική εκσυγχρονιστική του διάσταση, όταν μάλιστα πολλές οικονομικές και εργασιακές εκκρεμότητες από το προηγούμενο τοπίο μένουν αρύθμιστες και θολές για την επόμενη μέρα.

Στην ουσία, με έναν πρόχειρο και σχεδόν βεβιασμένο τρόπο, η ελεύθερη πανελλαδική ιδιωτική τηλεοπτική μετάδοση από τη μια βαφτίζεται «δημόσιο αγαθό» και από την άλλη παραχωρείται σε λίγα ιδιωτικά χέρια για δέκα χρόνια.

Η κυβέρνηση από τη μια μεριά υλοποιεί τη μνημονιακή της δέσμευση και το κράτος αποκτά κάποια έσοδα και από την άλλη εγκαθίσταται ένα ολιγοπώλιο, το οποίο ακόμη και αν δεχτούμε ότι οι κυβερνώντες δεν έχουν πρόθεση να το ελέγχουν, από μόνο του μπορεί να συγκροτηθεί σε ένα «καρτέλ πληροφορίας και ενημέρωσης». Αυτό το τελευταίο μπορεί να αποβεί τόσο σε βάρος του ελεύθερου ανταγωνισμού και του ανοίγματος της αγοράς σε ένα τοπίο που η τεχνολογία το ανοίγει απεριόριστα, όσο και δυνητικά σε βάρος της πολύπλευρης και αδέσμευτης ενημέρωσης και ψυχαγωγίας.

Έτσι στο νέο τοπίο, από τη μια θα υπάρχει η διαχρονικά κυβερνητική ΕΡΤ και από την άλλη η δυναμική ενός ολιγοπωλίου ιδιωτικής τηλεόρασης, τα οποία θα μπορούν να μονοπωλούν και να διαμορφώνουν την τηλεοπτική κοινή γνώμη.

Ερώτημα: Μα έτσι δεν ήταν; **Απάντηση:** Βεβαίως! Και για αυτό ακριβώς έπρεπε

να αλλάξει! Βεβαίως να μπου κανόνες! Βεβαίως να δίνονται άδειες με οικονομικό όφελος για το κράτος! Αλλά ο καθορισμός του αριθμού των αδειών θα πρέπει να λαμβάνει υπόψιν τεχνολογικές δυνατότητες και όχι πολιτικές σκιπιμότητες. Και εντέλει ο ανταγωνισμός είναι ο μόνος που μπορεί να εγγυηθεί περισσότερες ευκαιρίες στην ποιότητα και την ελευθερία της έκφρασης και έτσι να προστατεύεται και να γίνεται σεβαστό το αγαθό της τηλεοπτικής μετάδοσης.

Και αλήθεια, ποιος σήμερα, την εποχή της άκρας υπερεθνικής συγκάλυψης που οι διαρροές για τον παράνομο παγκόσμιο πλούτο και τις κρυφές συναλλαγές του γίνονται μόνο μέσα από κάποιους Φαλσιανί και τα Wikileaks, θα δώσει βάση στη διαφάνεια των πόθεν έσχες των όποιων τεσσάρων «αδειούχων»; Ειδικά στην Ελλάδα! Κανείς!

Τουλάχιστον, θα έπρεπε να έχουν εξασφαλιστεί τα κριτήρια που έθεσε ο κ. Χρυσόγονος ότι, δηλαδή, δεν μπορεί να είναι συμβατό με τη διαδικασία οι υποψήφιοι να διώκονται για σοβαρά αδικήματα ή να έχουν αμετάκλητες καταδίκες. Διότι, όπως ο ίδιος τόνισε, «Δεν είναι δυνατόν να μένει απροστάτευτο το τηλεοπτικό πεδίο απέναντι σε προσπάθειες διείσδυσης του οργανωμένου εγκλήματος στο χώρο αυτό».

Σύντομα θα δούμε αν πίσω από τους «4» δεν εμφανιστούν «ξαφνικά» ξένα συμφέροντα στη μορφή των συνεργασιών ή ακόμη και των εξαγορών. Μια τέτοια έκβαση θα ταίριαζε με το κυρίαρχο μοντέλο της «αποικίας χρέους» που αργά ή γρήγορα εκδηλώνεται σε κάθε πλευρά της πολιτικο-οικονομικής και πολιτιστικής ζωής του τόπου.

Επίσης θα δούμε αν μια ενδεχόμενη κατάσταση νέας διαπλοκής δεν συνδυαστεί με μια συμφωνία οικονομικής απαλλαγής ή ελάφρυνσης της παλιάς διαπλοκής και πάλι σε βάρος των φορολογουμένων. Μια τέτοια έκβαση θα ταίριαζε με την συνέχεια της τακτικής του «προωθητικού συμβιβασμού» με το σάπιο πολιτικό σύστημα και τμήματα της ολιγαρχίας με στόχο το κράτημα στην εξουσία. Δηλαδή, της τακτικής που είχε αποφασιστεί στον ΣΥΡΙΖΑ, πριν καν ανέβει στην εξουσία σε συνδυσμό με την στρατηγική της «διαπραγμάτευσης χωρίς ρήξη» με την τρόικα, όπως διαβάζουμε στο βιβλίο του Ρούντι Ρινάλντι [«Άσχημη περίοδο διαλέξατε να διαφωνήσετε...»](#) για την μετάλλαξη του ΣΥΡΙΖΑ.

Ο ΣΥΡΙΖΑ, σήμερα ιδεολογικά κενός και αταυτοποίητος, δεν παύει να στοιχειώνεται από τα φαντάσματα ξεπερασμένων αριστερών ιδεών. Δεν έχει

εμπιστοσύνη στην ελεύθερη αγορά και, στην καλύτερη εκδοχή, γίνεται συγκεντρωτικός από ανασφάλεια. Πολιτικά φοβικός, μετά τις τελευταίες δημοσκοπήσεις, βλέπει εχθρούς και εκεί που δεν υπάρχουν, γεγονός που δείχνει σύγχυση και αδυναμία στην αναγνώριση των υποτιθέμενων πραγματικών πολιτικών του αντιπάλων. Τελικά, τέτοιες συμπεριφορές τον κάνουν πιο ευάλωτο απέναντι στην διαπλοκή και ακόμη πιο ενδοτικό απέναντι στους δανειστές.

Συμπερασματικά, για τη διαδικασία αδειοδότησης στις τηλεοπτικές συχνότητες και ανεξάρτητα από το ποιοι θα είναι οι «4», σημασία έχουν τα εξής:

1. Η μάχη κατά της παλιάς διαπλοκής δεν μπορεί να είναι το άλλοθι για την παλινόρθωσή της με άλλα πρόσωπα και σκοτεινά συμφέροντα, ούτε φυσικά για την άφεση αμαρτιών των παλιών διαπλεκομένων.
2. Ένα σύγχρονο τηλεοπτικό τοπίο πρέπει να είναι διαφανές και ανοικτό στον ανταγωνισμό με αδέσμευτο έλεγχο της ποιότητας και χωρίς περιορισμούς στην ποσότητα της ελεύθερης πληροφορίας και ενημέρωσης. Για αυτό αρκεί η ελεύθερη αγορά, εφόσον τηρούνται για όλους οι κανόνες.
3. Στη δημοκρατία μας και ειδικά στις σημερινές συνθήκες, οι νόμοι για την ενημέρωση δεν πρέπει να επιτρέπουν ή να ευνοούν την προπαγάνδα, είτε αυτή είναι κυβερνητική, είτε προέρχεται από ξένα κέντρα.

Το τελικό ερώτημα είναι αν όλο αυτό που συμβαίνει με τις τηλεοπτικές άδειες είναι μια μεταρρύθμιση για τον αναγκαίο εκσυγχρονισμό στον τοπίο της ελεύθερης τηλεοπτικής μετάδοσης ή απλά μια ανάδευση του πολτού της εγχώριας διαπλοκής μέσα στα γρανάζια του μνημονίου.

Twitter: [@BlogGnathion](https://twitter.com/BlogGnathion)